

Fremskaffelsen af nye Boliger er steget med, altsaa 80 pCt. Der ligger altsaa en stor Margin mellem 40—80 pCt., som der foreløbig kan tages af. Men der er slet ikke noget til Hinder for, at Husejernes Krav til Lejerne kan stige meget, meget mere end til det, det koster at fremskaffe nye Boliger, og det kan komme de enkelte til Skade. Vi har hørt, at Forretningslokaler er steget med 200—300 pCt., og det samme er Tilfældet med Lejligheder. Men lad os saa se, hvad det betyder i Penge, for saa kan man maaske bedre forstaa Glubskheden, saa kan man maaske bedre forstaa Grundejernes Interesse i at faa Restriktionerne væk — men paa den anden Side har man saa ogsaa den tilsvarende Pligt for Rigsdagen til at beskytte dem, som er udsat for den uhyre og urimelige Prisstigning. Lejestigningen i Storkøbenhavn var i 1921 170 Millioner. Tager vi nu blot stakkels 10 pCt., som jo ikke er meget i Forhold til det, der kan tages, saa betyder det alene for Storkøbenhavn ca. 17 Millioner, men tager vi 40 pCt., saa bliver det 4 Gange 17. Men der er noget, der er endnu værre, og det er, at disse Penge for en stor Dels Vedkommende øjeblikkelig kapitaliseres, ved at de ganges med 13, 14 og 15, og Ejendommen afhændes. Det vil altsaa sige, Pengene er væk, paa helt andre Hænder end deres, som i Øjeblikket ejer Ejendommen, og man ser dem aldrig mere. Det er altsaa en Skatteudskrivning, som man ved denne Lovs Ophævelse tillader nogle ganske enkelte i Samfundet, og jeg tør godt føje til: i den langt overvejende Grad Spekulanter. Medens man mange Gange har nægtet Københavns Magistrat, Københavns Kommunalbestyrelse, Kommunalbestyrelserne Landet over Ret til at udskrive Skat og er ængstelig for, at disse Institutioner, som dog er store offentlige Myndigheder, derved skulde faa for megen Magt, saa overlader man ganske til nogle enkelte Spekulanter et Perspektiv til en Skatteudskrivning, som Danmark sikkert aldrig før har set Mage til. Det er i denne Forbindelse, jeg finder Anledning til at spørge Ministeren, om han ikke mener, at der, naar nu alligevel en Regulering skal finde Sted opefter, saaledes at de to Niveauer nogenlunde nærmer sig hinanden, saa var Grund for Samfundet til at tage en stor Del af denne Værdistigning, som de paa-gældende ikke har nogen som helst Adkomst til. Det er at beskatte den langt overvejende Del af Befolkningen, og derunder den allerfattigste Del, og det gaar

igen allermost ud over dem, som har de fleste Børn, og er kun til Fordel for nogle ganske enkelte. Jeg skal slutte disse Bemærkninger, som jeg har ønsket at gøre, inden denne Lov maaske for stedse forlader dette Ting, med at spørge den højtærede Indenrigsminister, om han ikke mener, det er rimeligt at fremkomme med Forslag om at lade den Værdistigning, som fremkommer i alt Fald for en væsentlig Del, indgaa i Statskassen. Der er ikke megen Tid at give væk, og jeg vil slutte med at sige: Der kommer en Dag, da ogsaa Venstre vil kunne se, hvilken Forbrydelse man har begaaet mod en hel Masse fattige Mennesker ved at vedtage denne Lov. Men jeg er bange for, at det Varsko, jeg gerne her vil raabe, kommer for sent.

Brochmann: Jeg skal tillade mig i Tilslutning til det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen at fremsætte nogle ganske faa Bemærkninger. Jeg vender mig ligeledes til Venstres Ordfører, det ærede Medlem Hr. Hagbart Berg. Han udtalte, at billige Huse bør vi have, saaledes at de, som skal bebo disse Huse, virkelig faar Raad dertil, og det er jo et godt Program. Spørgsmaalet bliver saa blot, hvorledes vi skal fremskaffe disse billige Huse. Se, her er jo Meningerne i høj Grad delte. Det ærede Medlem Hr. Hagbart Berg vender sig imod Bygningshaandværkerne og siger, at det er deres Skyld, at Husene er dyre, altsaa, den ene Klasse af Arbejdere fordyrer Lejen for den anden. Det ærede Medlem søger ligesom at ophidse den ene Del af Arbejderne mod den anden, men Grundlaget er i Virkeligheden, som det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen saa udførligt har paavist, ganske fejlagtigt.

Maa jeg lige fremføre et Par Tal til yderligere Belysning dette Emne. Lad os sige, at en Murersvend har 240 Arbejdsdage pr. Aar à 18 Kr. Det bliver en Aarsløn af 4320 Kr., og det er endda, efter hvad Formanden for Murersvendenes Fagforening, Hr. Rassow, oplyser, højt regnet. 4320 Kr. aarlig for en Mand i sin bedste Alder, der har Kone og Børn at forsørge — det har de fleste af dem —, er det noget at fremstille som en prisopdrivende Faktor, er det virkelig en Sum, der med Rette kan vække Indignation blandt normale Mennesker? Ja, det forstaaer jeg nu altsaa ikke. Forholdet er endvidere dette, at Murerne, Tømrerne og Jord- og Betonarbejdernes Løn fra Juli 1921 til April 1922 viser en Nedgang i Akkordtimeløn